

a. m.

NAGYON NAGY SZÓTÁR

PÁRATLAN OLDAL - L. évfolyam 48. szám, 2006. december 1.

November közepén a Magyar Tudományos Akadémia székházában ünnepélyes keretek között, neves személyek részvételével bemutatták a magyar nyelv 18 kötetesre tervezett nagyszótárának első két kötetét, amit az MTA Nyelvtudományi Intézete ad ki. Pontosabban az első kötetét, mert a most megjelent egyik kötet csak a szótár használatához szükséges segédleteket tartalmazza, és a másodikkal kezdődnek az "a" betűs szavak és kifejezések.

Azt nem lehet tudni, hogy ez a történeti jellegű értelmező szótár - amely 230 év szókincséből merítve összesen 110 ezer szócikket tartalmaz, és az irodalom, valamint a köznyelv szókincse mellett szerepelnek benne archaikus kifejezések, szavak a csoport- és rétegnyelvekből, nyelvjárásokból, szlengből és szaknyelvekből - már elkészült-e, vagy csak most készül. Azt azonban lehet tudni, hogy mit remél az MTA Nyelvtudományi Intézetének igazgatója: a jövőben két évente jelenik majd meg egy-egy kötet, az utolsó 2031-ben.

Régóta vártam erre, de most teljesen tanácstalan vagyok. Megvegyem az első két kötetet vagy ne? Előfizessem vagy ne? Az igaz, hogy az ember diófát az unokájának ültet, de azt nem kell előfizetni. Akkor is tovább nő, ha közben meghalok. Ráadásul már az igazgató úr reménye is pontatlan, mert ha két évente jelenik meg egy-egy kötet, akkor a hátralévő 16 kötet 32 év alatt fog megjelenni, vagyis az utolsó 2038-ban.

Erős félelmeim vannak. Ha már kész a mű, de csak 32 év alatt tudják kiadni, az azt jelenti, hogy a szellem finanszírozása Magyarországon pillanatnyilag rosszul áll, és eddigi tapasztalataim szerint ilyen induló helyzetből tovább szokott romlani. Ráadásul maga az elkészült anyag is megromlik ennyi idő alatt, legalábbis csoportnyelvi, rétegnyelvi, szleng- és szakmai szavai. Ha csak most készül a szótár, akkor az ünnepélyes bejelentés - ugyancsak eddigi tapasztalataim szerint - nem más, mint kétségbeesett jajkiáltás, mert féltő, hogy a munka pénz hiányában nemsokára leáll.

Nem komolytalan ez az egész, uraim?

a. m.